

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пош.
Конто почт. шл. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рухомісі не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місцеві в рік 4.50 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7.50 zł, Німеччині 7.50 zł.
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словакиї 30 ч. к., Румунії 15)
2 zł, Болгарії 7.50 zł, Австрії
7.50 zł. — Збірка адрес 1 зол.

І СПРАВИ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Наради над проектами зміни конституції.

Варшава, 9. липня 1926.

На вчорашньому засіданні союмою конституційної комісії відбулася генеральна дискусія над проектами зміни конституції.

Перший промовляв пос. Дембський (Пяст), який заявив, що його клуб є за ухваленням президентів права декретувати закони, але тільки в часі поміж розв'язанням нової сойми, і то за виключенням цілої низки справ, як зміна конституції, устійнення контингенту рекрута, позбавлення державного майна, накладання нових податків і зміни монетарної системи. Щодо виборчої реформи, то бесідник є за підвищенням цензу віку до 30 літ і за ухваленням військовим права голосування або пересунення граници віку до часу сповнення обов'язку військової служби.

По промові пос. Вроні (Строн. Хл.), що заявив за трілітньою соймою каденцією і за знесенням сенату, забрав слово пос. Хруцький. Бесідник заявив іменем Українського Клубу, що ревізія конституції повинна бути переведена слідуючим соймом, а вибори слід перевести на основі дотеперішньої ординації.

З черги пос. Попель (НПР) заявився проти ввведення нової виборчої ординації перед Бугом, а іншої за Бугом. Пос. Дубанович (ХН) каже, що правниці не має тенденції поборювати урядових проєктів. Потім забрав слово мін. Маковський, заявляючи, що уряд не має наміру обмежувати бюджетового права парламенту ані часу нарад парламенту. Дальше міністр внясноє становище уряду в справі завішуючого вета президента.

Пос. Чапінський (ППС) протиється внескові Хашінського, що має за мету вбити посольську неітальність. Ставить внесення на перехід до дискусії подрібної. По промові пос. Кроніка (Нім. Союз) і Шрайбера (Жид. Кл.) закінчено передполуднєве засідання.

Пополудні голосовано над внесенням пос. Чапінського, яке перепало. Принято проєкт референта як основу до дискусії.

Опісля забрав слово пос. Грінзави (Ж. Кл.), який сказав, що подібно як на пленумі, всі зміни конституції повинні бути ухвалені й на комісії двома третинами голосів. Голова комісії відповів на це, що на основі інструкції маршалак вистарчає звичайна більшість.

Після того розвинулася дискусія над 11. ст. конституції. До цієї точки забрав слово пос. Хруцький, який сказав: Ви, панове, хочете зрозуміти чудо, аби з держави, що має 45 проц. непольського населення, створити «панство народове». Ви маєте дві міри, які все примножає. А щодо самого внеску, то його витасмо, бо він допоможе і спричинить, що скорше від вас відривемося.

По промові пос. Кроніка відбулося голосування, в якому прийнято ст. 11. «Посли до сойми є вибираними на 5 років у загальному, тайному, безпосередньому і рівному голосуванні». Потім прийнято поправку до ст. 12. конституції: яка підвищує цензу віку для активного

права з 21 на 24 роки, для пасивного — з 25 на 30 літ. Потім розвинулася мовга дискусія до 21. ст., яка обмежує посольську недоторканість. Принято 17 гол. проти 13 поправок, що обмежують свободу ділення послів.

Французькі робітники проти білого терору в Польщі.

Париж, 9. липня 1926.

Вчора відбулося в с.д. Ваграм віче комуністів, зібране з метою протесту проти білого терору в Польщі. Промовляв відомі послы Барбіс, соц. Жеромський та ін. На вічу прийнято резолюцію протесту проти поступового польської влади і вимоги амністії для політичних в'язнів.

8-годинний день праці в Англії

Лондон, 9. липня 1926.

Палата лордів прийняла в третім читанні проєкт закону про 8-годинний день праці в копальнях вугля, після чого закон затвердив король.

Каб нет Бріана.

Париж, 9. липня 1926.

Кабинет в останній хвилі має запевнених 230 голосів. Доля його залежить від умірканих кругів.

О широкому світі.

Сполучені Держави мали намір відкликати свого послів до міжнародної конференції роззброєння, але задержали його тільки тому, що би не підривати авторитету Ліги Націй.

Японія запротестувала різко перед С. Р. С. Р. проти організування армії в Монголії при допомозі радянських офісирів, додаючи в тім загіто, звернену проти неї Китаю.

Угорщина починає сильну пропаганду за бойкотом чеських товарів.

Німеччина протестує через послів у Лондоні та Парижі ти нового англо-італійського розуміння щодо Абіссинії, до якої вона зголошує свої претенсії.

На Кемалю Пяшу приготували нову змову, яку відкрили. Була вона наслідком репресій Кемалю за попередню змову.

На сокільським азлеті у Празі, підчас бенкету, посол Крамарж виїшов демонстраційно з салі на знак протесту проти присутності радянського посла.

У Севастополі збунтувалися моряки, домагаючись підвижки платень.

Біржа.

Гроші.

Курси Банку Польського й офіційної завіря ської біржі без змі. Банк платив за америк. долар дол. 9.15, депозит — 9.20, канад. долар — 9.10, англ. фунт — 44.70, швайц. фр. — 178.09, франк — 23.76, австр. шл. 130, чеськ. корона — 27.20, нім. марка — 118.63, Золото: долар — 9.7, австр. кор. 1.83, нім. марка — 218, рубель 4.71. В ліричних оборотах за амер. долар платили дол. 9.30.

Збіжжя.

В біржовому обороті збіжжя в ціні попередніх нотували: в позабіржових трансіжжях — застіл. Зацікавлення в збіжжю і вівсі. Тенденція знижкова. Настрий слабий. Пшениця біла 36.25—37.25, пшениця червона 3.50—40.53, овес 29.75—30.7.

На наш рахунок.

Львів, 10. липня 1926.

За цілий три роки справа самоврядування не зазнавала в польському соймі ні разу такого живого зацікавлення, ні разу не стягувала на себе такої пильної уваги, ні разу не спричинила такої гармонійної найплісвовіших польських партій, як на протязі останнього місяця.

На полі самоврядування діялися безправства і нечувані надзвужиття, особливо на території Сх. Галичини, але з тим було добре польській реакції. Ніякі протести, ніякі ділові представлення, ніякі меморіяли навіть самого Тимчасового Самоуправного Виділу у Львові в цій справі не могли вивести з рівноваги вселадної та самопевної польської правниці, що виконувала владу та покривала усі надзвужиття і безправства. На полі самоврядування це було й на руку. Треба було аж батогом, треба було аж проливу крові, треба було заповіди теперішнього уряду про намічену ним санацію відносин і в ділянці самоврядування, що би найсильніші польські партії зацікавилися і самоврядуванням.

Ще перед скликанням сойму заклали вони зі собою в тій справі пакт, поробили собі взаємні уступки і найшли компромісову форму порозуміння. Все йшло на рахунок інтересів національних меншостей. Коли зібрався сойм і коли позасоймовий компроміс діваст змогу реального оформлення в адміністративній комісії, стала несподіванка. Уряд відкликав свої проєкти, що припадали пороком цілий три роки. Польські партії, які пройшли вже огонь компромісових торгів і яким незвичайно залежало на подальшому цієї справи законодавчій шляхом у теперішньому соймі згідно зі своїми побажаннями і корисно для себе, зужили всіх засобів для того, щоб проєкти добути назад. І дійсно міністр Молодзьяновський вернув їх, але не всі, а тільки чотири, залишаючи два в себе. Ці два трактували справу виборчої ординації до самоуправних установ. Але й що люду бажали польські клуби, що мали перевагу в соймі та комісії, заступити відповідним проєктом, внесеним до сойму при допомозі посольського внесення.

Маючи все підготоване поза соймом і поза комісією, польські клуби взялися форсовано до праці та не завагалися наругити навіть соймовий регулямін. Голова комісії пос. Пухец (що належить навіть до лівиці, бо до «Визволення») скликавав засідання комісії в часі, коли радянським соймом, а все це на те, щоб на засіданнях абсентувалися національні меншості. І дійсно в їх неіприсутності прийнято багато точок, що вимірені проти найживотніших інтересів національних меншостей. Не помогли протести, не помогли відклики до маршалка сойму в справі порушення регулямину.

Все йшло польській більшості як найкраще. Цеж була тільки формальність всі оті читання та голосування над поодинокими точками законопроектів, бо підготовка й дискусія та всі поправки готовилися поза соймом і поза комісією. Нагло сталося щось таке, чого не сподівався ніхто. Міністр Молодзьяновський, який відкликав і чим разом

остаточно стягнув усі законопроекти. Здавалося, що на тому кінець.

Та польським партіям занадто залежало на тому, щоб для такої важної ділянки життя як самоврядування сконструувати закони по власній рецепті, а тому вони не могли сканітулювати та полічити справу поза своїм впливом. Всі законопроекти зголомили зацікавлені клуби до сойму в формі власних законодатних внесень і поведін над ними далі комісійні наради зигнорували факт їх відкликання урядом.

Національні меншості запротестували проти цього і поставили внесення, щоб всі проєкти розглядати на ново, але й це нічого не помогло. Не помогло й те, що навіть Тугут запротестував проти такого дивоглядного ставлення справ польським партіям і покинув остентаційно засідання комісії. Комісія далі працює і далі з успіхом проводить ухвали, вимірені проти інтересів національних меншостей.

Таких дивоглядів, як цей зі самоврядуванням, не переживав ще навіть польський сойм. Всупереч регулямін і всупереч звичайній людській логіці прамують польські партії до своїх мети та бажань за всяку ціну провести потрібні для них закони і таким чином забезпечити для свого впливу і політики всі самоврядні тіла в державі.

Нечувана дотепер гарячка для самоврядування серед польських соймових клубів, що мають перевагу у соймі та в комісії, є цілком зрозумілою, коли зважити, що сойм потрібав вже недовго, а законопроекти обіймають аж 1000 параграфів, які треба два рази читати на комісії, в соймі, а потім ще й у сенатській комісії та на пленумі сенату, на що мало кілька тижнів, бо на це треба місяців. А вирішити цю справу хочеться їм за вську ціну, бо ануж її схоче уряд поладнати дорогого декретів і ануж ці декрети не підуть по лінії бажань теперішньої соймової більшості.

Нам невідомі всі точки заключеного польським партіям компромісу, але те, що вже стало відомим, доказує, що вся горячкова праця зацікавлених польських клубів над законами про самоврядування йде по лінії нового кривдження українського народу, по лінії порушення його життєвих інтересів, по лінії відсуджування його від участі в громадській самоуправі, від участі в порадкуванні громадським майном на власній національній території.

Гарячково ухвалені в комісії законопроекти зворовані на пруських зразках про самоврядування, що не допускали майже громадської ініціативи навіть у громадських справах, а зводили самоуправні органи тільки до ролі підпорядку для державної влади, зокремаж для адміністрації. Таке самоврядування — це ніяке самоврядування. Воно накладає на населення великі тягари, а не дає ніяких прав. На основі теперішніх законопроектів уся громадська ініціатива, уся самоуправа, що була в нас на основі австрійських законів, звалася до нуля. Самоврядування звалось би до поширення обсягу ділянки адміністрації. Вистане аказати на те, що старости стояли би на чолі повітових виконавчих органів само-

аона впаде жертвою помилки: отро-
чаний не лише привітлем II чоло-
віка, закоханим у ній, а перший
чоловік помер справді в полоні.
Чи поганій самоті для фізички?

— **Світлова хроніка.** Директор
Італійської сейсмотрафічної станції
заповідає, що в найближчих днях
11-го і 13-го Європа підпаде і
схвіта, а також усе побережжя
візьме землетрус. — Єспанський
король видав декрет, що шорочу
день 7-го жовтня буде присвяче-
ний як "день книжки" і цього дня
всі публічні бібліотеки роздавати-
муть між дітьми і дітей деяку
скількість книжок безплатно.

— **З кін.** У кін. "Марусенька"
іде нова подвійна програма фільми
"Дівчина з жіноцької дівчини" у
годовий розі зі славною артист-
кою Віолою Данною і шампанська
комедія в 7-х діях п. з. "Острів ко-
хання" в Гуларом Тельяссом і
Каріною Бель у головних ролях.

— **На вічу.** Так даше бути
не може, коли хочемо бути сильні
і певні свого "я". Змінюючи зами-
ше час і уживаючи пасти до об-
в'яз "Елегант" О. Левинської і Сн.
Львів, Кордешного 51. Славно...
славно... біс... що раз... хай живе!.

— **Д-р Маріян Панчишин** ви-
хав на відпочинок. Поверне і буде
приймати 16. серпня 1926. 50 1-1

З музичного руху.

Поліси елевів Виш. Інституту
ім. Лисенка.

Рік ріно улажжувані поліси елевів на-
шого Музичного Інституту ім. Лисенка
яке від кількох літ проминають чомусь
без відомому в пресі. А пресі, це спра-
ва першорядної ваги для нашої майбут-
ньої музичної культури. Тому треба й
тоді час від часу присвятити трохи уваги.
Тим більше, що цього року поліси ті за-
жени аж чотири повні вєтори (три поліси
елевів Лівійського Муз. Інституту і один
зложений із елевів фізичних Муз. Інсти-
туту і Галичини) і викликали живий ін-
терес і признання всіх учасників, навіть
чужинців.

Продукції елевів Музичного Інституту
у Львові I—IV року (на першому полісі
22/VI) викладали майже всі без винятку
солідні ведення науки і неперервної музич-
ної спосібності елевів. Хоча правда,
що пишуть уже кині кусь музичному
кар'єру поодиноким мазим виконавцем
було би що найменше передчасним і не-
здоровим експериментом, але такі такі
завдання, що такі елєви (III р.) як нпр.
Федаківна Д. Білинська, О. Шкляковська,
Б. Перещека і ин., або (IV р.) як Гвоз-
денська К., особливо Писецька Ол. ін.
заслужують на те, щоб їх даліше по-
важно зважити і будувати очевидна школа,
когда вони у своїй музичній освіті спли-
лись. Те саме можна сказати також про
різних елевів скрипки на доточних роках
науки. Одне не можна при тім скривати,
що вибір теорія не все був рівно шлісний.
Коли вже Соната Таріні-а е-той на
III р. мазим заважала трохи за трудна,
то Аїз Баха на тімже році мусів являтися
для всього тямущого музика-скрипка
чужа худина і непедагогічним і таких
поля треба би на будуче оминати.

Із елевів V—VI року фортепьяно вибу-
ваються — серед інших зовсім поправних —
більшим хистом учениці Біленка Н., Го-
виковичана А., особливо Герасимовича-
на Д. — яка у трудних "Інтермедіях"
і "Сариссо" Вільяма викликала вже під
оглядом музично-звучності незвичайну зрі-
сті і томість виразу, яку під цю пору
у нас рідко коли можна заобсервувати.

Із інших інструментів ми бачили (на IV
ступені науки) дві поправні продукції че-
ла, одну продукцію флету і сонату Бетго-
вена на рійок при фортепьяно. Крім цього
хуа також один класичний ансамбль:
квінтет Моцарта (т. з. Кларнеттен-квінтет)
і-фет, відарний, що правда, трохи нерів-
ний, а декільма недостатками і парті
альберта. Всеж таки всі такі про-
дукції елевів являють на змагання упра-
ви "Музичного Інституту" — адержати
в рамках шкільної науки — алексиан ор-
кестральних інструментів і зброного музи-
кування, хоча поно під цю пору у нас
приходиться так тяжко.

Особливо гарно зарекомендувалися цього
року квантитативно і квалітативно вищі
роки фортепьяно. Майже всім елевям до-
точних років (Д. Гордишча, Р. Савиш-
ний, І. Любимівна, О. Левинська) можна
би відшукати близьку або меншу півністину
кар'єру, а застерезенням, що не стануть
в положенні важкої дороги, яку сьогодні
мусить перебути всякий сак-так ревномо-
ваний паіст. До того ще не можна скрива-
ти, що декотрим із згаданих
завітів фортепьяно нестас ще деяких
звичних технічних засобів і томість нпр.
еластичності і м'якості удару, динамічних
і педальних ефектів і ин.

Вищі роки скрипки цього року чомусь
трохи запустіли. З нових на VI. році ба-
чили ми одного доволі гарного елєва чу-
жнина (Білого І. у концерті Бруха е-той),
а на VII. році зявився теж однокій тава-
новий елєв Зависа М. у "Крейцерівській
сонаті", мимолетом кажучи, замісто во-
трохи ще блідий.

Перший раз цього року улаженний о-
кесний поліс елевів фізичних Інститутів
(Стрия, Дрогобича, Перемишля і Стані-
славова) показався великим шасликим поми-
слом, який виявив у Львові нову свіжу те-
ло живучих сил, що дотепер дрімали на
прошій. Фізичні елєви збудили у Льво-
ві інтерес і вишиви і втрудили конкурентній
оборонною рукою, навіть деяку побдо-
вою.

З дуже малими винятками всі проду-
ції фортепьяно (переважно І—IV—V. року)
держалися на висоті навіть у порівнянні
зі Львовом: на VII. році зявився навіть
уже й "концертотра" продукція — Баллада
Н.-мелі Листа — у виконавці дуже тава-
новий учениці М. Стронської, для якої
яке країна пора пошукати півністину о-
світи на ширшій арені, ніж у Дрогобичі.
Щодо точок скрипки, то вони всі були
бездоганні, навіть подекуди пражко, та
викивали деяких викивок одарених елевів.
(нр. Мироня зі Станіславова, особливож
Михайлика з Перемишля), на яких слід
би звернути особливу увагу.

Дивним мусів видатися факт, що серед
таких обіляних інструментальних продук-
цій — серед нашої "світлової" кінці —
найшлісше цього року всього три продукції
солоспіву (двох лівійських елевів, одна зі
Станіславова. В першу чергу зверну
увагу дужий і обємистий ви-ок рефенона
р. Косонюшкого (тепер учениця проф.
Чички), який в останньому році зробив
виклики і значний поступ в емісії, волю-
мені, як і в техніці голосу. Гарний мате-
ріал і дещо ошліфування викликала в А.
Кузьмича у скромних симпатичних піснях
Лопатинського; також в. Островерха із
Станіславова як лінійний темор пред-
ставив симпатичний і інтелігентний співа-
ком, хоча якоїсь "школи" (у техніч-
ній розумінні) у його ще не слідно ба-
гато. Зогляду на те, що тенорів у нас те-
пер на лік наліти трудно треба би на цю
співачку у нас звернути увагу та допо-
могти йому до вищої освіти.

Щогорічні вол ся свідчать про постійний
поступ і зріст Музичного Інституту та про
постійне поширювання його агенда не тільки
у Львові, але і в цілм країю, не за-
жляючи на важку невідради матеріальні і
моральні умови нашого життя, які стають
на дорозі розвитку та плекання коштовної
музичної культури. Але наша суспільність
у Львові і в країю, повинна зрозуміти, що
музика для музичально одареної наші,
повинна і мусить бути не "люксусом" а
хлібом насущним, елементарним коновим для
культурного розвитку і всіма способами
піддержати змагання Музичного Тов-а
в кожнім напрямі. Зокрема повинні зрозуміти
це усі наші більші міста в Галичині, та
заснувати філії Муз. Інституту у себе.
Бо в цьому напрямку є ще у нас такі
аномалії, які ставлять наше місто Коломию,
яке — не являючись на сприйнятні умови-
ни, не спроможному у себе заснувати ні
філії Муз. Тов-а Лисенка, ні якоїнебудь
музичної школи, та задовольняється закар-
ковим музикаванням.

Ч. 2.

Зі спорту.

Наша праця в черні.

Легка атлетика.

На святі С.-Б. в честь І. Франка відбу-
ся біг напрострєсть д.-а. секції спорт. т.-а
"Україна". Трава вносила 2000 м. Перше
місце добув Климко в часі 7 м. 25 сек.
Окрім того відбулись мети: ратинцем,
диском і кулею. Перше місце в меті ра-
тинцем осягнув Кордауба 41 м, диском 32
м і кулею 11'60 м Козак.

Також і на лютівні святі (13. червня)
брала участь д.-а. секції "України". Через
зливний дощ попереднього дня не відбу-
лись біги: 400 м з лійтками і штафета 4
X 100 м. Виконано лише мет ратинцем,
диском і кулею.

Дня 21. червня відбулася в Перемишлі
д.-а. змагання Львів-Перемишль. У за-
маганнях усі перші місця здобула д.-а. сек-
ція "України", якої члени, не заважаючи на
недостачу тренера, зумили пильного пра-
цею дійти до гарних вислідів. У програ-
му змагань входили ось такі томи: Біг
100 м: Дакшівський ("Україна"), 12"3; Ко-
рдауба ("Україна"), 12"3; Романець ("Беркут"),
12"8. 1500 м: Климко ("У."), 4'55"; за ним
8 м Кордауба "У." і 12 м. Вілик
("У.") Мет кулею: Козак ("У."), 11'88 м.
Цей осиг значно ліпший від нашого пере-
дового, а саме Р. Купчинського (9 м 98
см.) Беґей ("У."), 9'98"5 м., Захарко ("Б"),
8'89"5 м.). Мет диском: Козак ("У."), 29'93 м.
Гамчук ("Б"), 27'35 м., Романець ("Б"), 23'55
м.). Мет ратинцем: Кордауба ("У."), 39'41 м.).
Процишин ("У."), 32'49 м.). Скок в далечині
Дакшівський ("У.") 5'48 м., Алексевич ("Б") 5'23
м., Процишин ("У.") 5'10 м.

Оригінальний спосіб мету диском має
тов. Козак. Згинаючись сильно, замахує
лівою рукою так, що диск держить право-
ю рукою над головою в переді, потім зо-
всім поволі робить зі себе ширбу, зверта-
ючись задом до напрямку мету, ноги за-
гнані в колінах, туловище в бєдрах. Потім
раптом розкручується і акидає диск. Но-
го осиг (32 м.) є на 20 см. ліпший від
передового Р. Купчинського.

Кованний мяч.

4. червня Україна II. — Нагадар 4:3 (3:1)
5. черв. Русаки — Аматору 0:6 (0:1)
7. черв. Україна II. — Русаки 4:2 (2:1)
9. черв. Україна I. — Аматору 4:3 (3:2)
19. черв. Русаки I. — Аматору 1:1 (0:0)
19. черв. Україна II. — С. С. У. Г. Кравів
3:1 (2:1)

*) Спортова Секція Сокола IV. на Ли-
сеньковій.
20. черв. Україна III. — Спортсмен II. 0:1 (0:5)
21. черв. Україна I. — Беркут в Перемишлі
1:0 (0:0)
26. черв. Україна I. — Спортова Секція Укра-
їнської Акад. Громади в Кракові 4:0 (1:0)
27. черв. Україна II. — С. С. У. Г. Кравів
3:1 (2:1)
27. черв. Україна I. — С. С. У. Г. Кравів
3:1 (2:1)

Спортова товариство "Україна" поступе
чинило більше мтерів. Праця досереда
стася головно в двох секціях: легко-атле-
тичній і ковальної мачи. Члени ситійської
секції майже всі записалися до Львівської
Клубу Ситійкарів. Учні прісноше ще
секції шашкова, тяжкої атлетики й боксу.
Найбільше члєни і прихильники має сек-
ція ковальної мачи, зібраних у чотирьох
дружинах. Недостача матеріальних засо-
бів стоїть на перешкоді ще кращому роз-
витку т.-а. Як відомо, шіль чєрвня 1926
стоїв під знаком св. Мокриши. Майже всі
співі відбулися при неспівій погоді, а де-
які й у зливний дощ, як пр. мети з країн-
ською дружиною. З тих причин каса сла-
бо дописувала. Всежте форма гри першої
дружини, скіплєної номими гравцями, стоїть
на високій рівні. Таксамо товариські
взємніи члєни є сепелєчі, а дисципліна
спортова ні разу не була захитана. З ува-
ги на те явля т.-а. має право надіятися,
що ювілейні діні з нагоди 15-ліття праці
"України" в середині (11. і 12.) вересня
стася на площі С.-Батка маси українсь-
кої публіки. Виступить тоді до бою
найбільш мататорів українського фото-
балу "Беркут", "Скала" й "Україна". Ви-
сід тих змагань залежатиме не тільки від
складу дружин і П. боксого малору, але
й від ваканційного тренінгу. Точна програ-
ма ювілейних змагань буде спєчатно
оголошена. Плянується явити айбільше
ювілейне число "Спорту", де буде м.
ин. короткий нарис 15-літньої праці на-
шого українського спортового товари-
ства.

Кошківний мяч.

Ще нова ділянка спорту мавшля любі-
телів спорту нашого молодого жіовства.
Як мені відомо, перший значає зправити
кошківку за ініціативою п. Нарвської
Спортивного Клубу українських дітчат (С.
К. У. Д.) у Львові. Під уміння проволон-
тище загалом, як також в. Волинця осиг-
нує С. К. У. Д. дуже гарний рівень. Ша-
хед комбінація, зручність та бистра о-
рієнтація — це головні прикмети дружин
С. К. У. Д. Через те називаля найкраще
граючих члєниці, як п.и. Левкович. Приго-
ди, Дмитрів та п.и. Доманік є загально
відомі серед наших спортових кругів. На-
жаль, дотепер через недостатку фондів не
могли усі кружки розіграти поміж собою
змагання. Стається це аж у вересні на II.
жівних змаганнях. Поки що С. VI. гостів
С. К. У. Д. (Львів) в Перемишлі, де розі-
грали змагання із "Спортсменом", спортивним
гуртком жіночої гіми, играючи 5:4 (1:3).
Дня 17.VI. відбулися змагання між С. К. У. Д.
і "Черноморкою", спорт. кружком гім. СС
Василіон, із вислідом 1:0 (0:0) для
С. К. У. Д. С. К. У. Д. II. — "Черномор-
ка" II. 6:2 (3:2). Отже до тепер про-
водить С. К. У. Д. і є надія, що не так
легко і не кому будь дасться зіпнути
його зі свого передового становища.

О. В. і Т. Ф.

Нові книжки й видання.

СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР, орган кра-
евого т.-а. "Сільський Господар", ч. 7 з 1.
ліпня містить: Життєві потреби україн-
ського села і кооперація. Злілювання
грунтів (комасація). Час зявляти до по-
правни пасовищ. Як я улажив своє госпо-
дарство, щоб мати як найбільший з його
доходів? Чому треба спішити з від-
кладом стєрня? Як іде в Польщі горі-
льний промисл? Полеві межі. Велика
служба бжолі в господарстві. Дослід
з баробалинних пійтків. Годіля дробу.
Питий від. Живля. Щоби пійт був тре-
валив. З молочарського Союзу. Україн-
ська господарська академія в чєхосло-
вацькій рєспубліці. Вісти з Великої Укра-
їни. Вісти з "Сільського Господаря". Го-
сподарські ради. Податковий порадиш.
Вєчнина. Комунікат. "Сільського Господар-
я" про придін денатурового цукру для
потреб бжівництва.

ОПОВІСТКИ.

Лівійський Театр Галактіона Чі-
нкі і Пеле відідає з "Вєртемом Нєль-
Діє".

Сєрєда дня 13. липня Надміру.
Чєтєра дня 14. липня Дєлєтєн. 45 2-2
Вєнєський Фєстєн. Закохана Тов-а
"Сєкс" відбудєтьсє в нєдєлю дня 11. жо-
внє п. р. на площі Сокола Батка при
Стрийській рогачі Фєстєн і сєлєуючє
програмою: Така при жулєні, товєнєськє
зібєли потєтє, конкурє краса, пєрєтєи в
мєшкє, вєрєжє і т. п. Тов. "Сєкс" за-
прощєє всє Громадєнєстє. Вєстє 30 сот.
і 30 сот. Дєтєдє призначєний на будувє
власного дому. 45 1-1

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

ГАЗДИНИ інтелігентнішої, чєсєної ошад-
ної, лаганіи і спокійної зєдєчє, солєдєної
домєтєрєкє, осєби молодєї, зєдоровєї, сєм-
пєтєчєної, котра умєла би чєсєтє і дужє
сємєно вєрєтєи, пошукєтьсє до зєрєку
до му сємєтєного. Зголєшєнє: Алієн-
стрєцє "Гармоніє". 25 2-2

СЛУЖБА БОЖА, на мєшєний хор Яє-
сєлавєнєкє, лєгєкого укладу, партитєра з
голєсєми зє 10 зєл. до зєбуттє у всєх
мєшєрєх. 1839 10-10

МОРЄЛІ (Апєрєкєні) 1-я сорєтє вибирєні
в є лє і кє висєлєє в 5 кг. кошєвєкє
оплєчєно за посєлєтєтє дох. 17. А. Вєн-
кєрт, експорт осєчє 3 є лє і кє 3-5

ЦУКОРНИК, кєвалєр, добєє рєпрєзєнту-
єчєсьє, пріємєє посєдє зєстєлуєчє
фєбриєн чєкєлєдє, мєшєрєнєкє, експєдєн-
тє, інкєсєнтє і т. п. у Львові або на
прошій. А. Вулєкє Львів Вєлєрє 20. 49 1-1

Д-Р ПРАВ Карєловєго унєвєрєтєтєу в
Пєдє пошукєтьсє посєдє. Лєксємє зголє-
шєнє під "Пєрєг" в єдємє. Дєлє. 47 1-1

НА сємєнє мєшєжєнікє і хєрє пріємє Укра-
їнє. Крєкєновєськє, Вєрєнєськє 15. 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Б. оператор клінік проф. Наймана і Гєксє
у Вїдєні

д-р Леопольд Александрович
орєдєнє в нєдєлєх ушїєї, нєсє, горєлє і
гортєнєкє від 3-6 попєдє.
у Львові, вул. Бєлєвєськєго 3.
(зє пєсєжємє Мєхєлєйє). Тєлє. 40-73

Спєцієлїст вєдєтє ушїєї, нєсє, горєлє
гортєнєкє

Оператор Д-р Б. Зєнєнєшєй
Пєдє Акадємїчєскє 14. Тєлє. 385
51 орєдєнє від 11-1 і 3-5. 1-10

МЕЛЬОДИЯ

ЛьВІВ, Копєрнєкє 5.

Тєлєфон 8-39

Найбільший склад музичних ін-
44 струментів і приладдє. 2-1

ПЛІСОВАННЯ

пєсєлє найновішої модє виконєчє

Заведення гафтів

Е. РОЗЕНА

плєщє Гєлєцькє 12 а!

1811 (дєвєнєшє вул. Вєлєрє 14). 4-10

КОНКУРЄНЦІЯ Отомєнє, мєтєрєцє
і кєвалєрє дєшєво до мєбєтєтє в Тєлєвєр-
ськєй Рєблїкє ІГНАТЄ ШТєрнє Львів,
вул. Шєпєтєцькє 40, бїлє кєстєлє Сє.
Слєсєвєтє, Тєлє. 15-69. 1913 3-3

Ширїть наш часопис!

АЛЬБОРІЛЬ

першокласне запарне мило

до прєня і до мєтєя.

На Вєстєвї Спєжїєчє-Гїгієнїчєї у Варшєвї 1926 р.

відзначєнє

1-1

золотою медалєю.

Муєш бути мовою!

сталою прикличкою по випробуванню і певні цитирного екстракту АГРУМІНА.

Генеральне представництво на Польщу:

ТІТАНІ, Львів Різняцька 6.

(1247a) 53—70

Під кличем „Геть румунізацію українських шкіл, хай живе боротьба грудяних мас за школу в рідній мові“ — українська соціалдемократична партія скликає в Чернівцях масове протестаційне віче.

Суд над українськими селянами. При кінці червня судив чернівський воєнний суд п'ятнадцять буковинських селян і одного інтелігента за державну зраду. А тому, що прокураторові не вдалося склеїти акту обвинувачення, суд засудив тільки двох селян і то на 111 в половиною року тюрми. Решту селян увільнено. На суді виявилися методи, що ними сигуранца фабрик політичні процеси проти зовсім неповинних людей. Весною 1924 р. появились в селах Оршівці, Неполоківці й ин. провокатори, що, використовуючи ворожий настрій селян проти румунської влади, пропонували їм творити протидержавні організації. Селяне йому не довіряли, а він все таки писав імена і назви сільських людей, що з ними стрічався, а після дав той список поліції, яка всіх арештувала і тримала в тюрмі кілька місяців. „Боротьба“ пише з того приводу так: „Іх судили виключно для того, щоб хоч дещо оправдати перед світом і масами у власній державі ті насильства і злочини, що їх жертвою є працюючі маси Румунії, а головним українські селяне й робітники“.

Бють шкільних дітей. Буковинська соціал-демократична газета „Форвертс“ містить лист одного селянина, в якому описується, як румунські жандарми насаджують культуру в українській селі. Жандарми і сигуранца мають слідити за тим, щоб діти точно ходили до школи. Тому, що школа зрумовинувана, селяне не хочуть посилати дітей до чужої школи. На тому глі приходиться до конфлікту, що глибоко врізується селянинові в пам'ять. Згаданий селянин пише у своєму листі, як жандарми накидаються на дітей, що не ходять до школи, з криком „більшовик“, бють їх, а після силою несуть їх на руках до школи. Дитині автора тисту жандарми викрутив руку і прийшлося завести її до шпиталю.

Нижній смак.

Ще й вишкочили прикмети, які постають задовольно, починаються до того, що

КАВА ГАГ

вільна від кофеїну, зерниста, є загальнолюблена. Смак і запах зміцнюються незначно через очищення її від кофеїну. Всі смакуни розуміють це!

Організаційний рух.

Довірочна нарада У. Н. Д. О. в Бродях.

Броди, 6. липня 1926.

Щоби поглибити й поширити організаційну роботу Об'єднання в Бродській повіті, скликав Повітовий Народний Комітет 6. л. м. довірочну нараду. Взяло в ній участь около 40 делегатів з місць. Проводив о. В. Павула зі Смілля. Секретарював п. Я. Чума з Берліна. Реферат про сучасне положення і завдання Об'єднання виголосив делегат Центрального Комітету п. М. Струтинський. В дискусії брали участь: о. Радкевич з Ялівця, Ол. Висломиш з Гаїв Дитковецьких, В. Рудинський, П. Кіс з Клекотова, Федько Хомич з Сухової і референт із Львова. В дискусії основно обговорено положення в повіті і відношення до партій: Соціалістичного Об'єднання „Селянський Союз“ і довільних москвофілів з „Волі Народа“. Бродський селяне з обуренням патували розкладку роботу агітаторів „Селянського Союзу“ — Качора і Назаревича. Після відбулася переважною головою і двох членів Повітового Народного Комітету, до довірочний голова (п. В. Рудинський) з незначальних від нього причин мусів уступити, а два члени Повітового Народного Комітету вижили.

Головою Повітового Народного Комітету обрано одногласно господаря з Гаїв Дитковецьких п. Ол. Висломиш. Головою Народного Комітету обрано: Демид Філіп з Тетинців, Петро Кіс з Клекотова.

мачеш Василь з Копишкова, Федько Хомич з Сухової, Федько Ісак з Болдурів, Михайло Шаловий з Ісаків, Кочержук Роман з Чернівці, Філокс Іван (всі селяне), о. Ваарик з Підзамча, о. Василь Павула зі Смілля, Володимир Чубатий (заступник голови), Ярослав Чума з Берліна (секретар), д-р Теодор Жовнітук.

Після закриття наради відбулося під проводом нового голови засідання Повітового Народного Комітету, в якому взяв участь і делегат Центрального Комітету. На цьому засіданні передискутовано найбільш важливі питання управління Об'єднання і намічено план праці в повіті. Нема сумніву, що цей план буде виконаний: до Повітового Народного Комітету ввійшли найактивніші і найсвідоміші дієчі-селяне з Бродщини. — о.

НОВИНКИ.

— Конфіскація. Вчорашнє члесто „Діла“ сконфісковано анов у 6 місцях. Вичернено 5 місць зі статті п. а. „Згідно з конкордатом“ і одне місце зі статті п. з. „Гімназійні дидактики“. Це 65-а чергова конфіскація „Діла“ в цьому році.

— Особисті вісти. Дня 8. липня п. р. відбулася у львівському університеті промоція на докторів права пп.: Камаринського Романа, Крушельницького Святослава, Миrowsкого Павла, Савицького Григорія, Серафима Андрія, Скульського Осипа.

— Щіплення проти шарлатанії. Миські лікарі кожної ділянки приймають щодня від 2—3-ох год. попов. діти до щіплення. Кошта не є вишні як 1 а. 50 с. Слід щіпнути всі діти, де в хаті появилася шарлатанія.

— Рідна метеорологія. Метеорологія не є донині точною наукою. Передбачування погоди обмежується на такий малий простір і на такий короткий час, що обсерваторії, які висилають у світ свої бюлетени, звичайно спізнюються або попросту помиляються. Тому не дивно, що коли приходить такий химерний рік як цей, метеорологія є зовсім збентежена, а деякі люди, зневірені в їх наукове приладдя, шукають самі орієнтаційних знаків на небі і вірять, що вмють читати з них. Один наш земляк А. Мусинович, з Варваринця, почта Струсів біля Теріополь, впевнився, що найшов методу передбачування погоди і видав навіть карту прогноз від липня аж до кінця жовтня на просторі від Кракова до Києва. У листі до редакції каже нам, що від 22-го м. м. до 7-го п. м., на 16 днів, лише раз помилився. З огляду на те, що такі передбачення може кожний перевірити, подасмо для цікавості читачів прогнозу на найближчий тиждень на відповідальність нашого метеоролога і на риск тих, які, повіривши, будуть розчаровані: 10-ого хмарно, може й дощ; 11-го хмарно, може й дощ; 12-го слота; 13-го хмарно, може й дощ; 14-го хмарно, може й дощ; 15-го слота; 16-го випаде дощ; 17-го неозначено, здебільше дощ.

— Злочинний лікар. Село Озернян, біля Чорткова, стало місцем небуденної трагедії, яку подробице розбиратиме суд в осені. Голі факти подавали ми яких два тижні тому: місцевого лікаря д-ра Маргуліса застрелила жінка скінченого студента медицини Гасевського, явившись до нього разом з мужем. Арештоване подружжя відмовляло спочатку візнань. Причиною мовчанки було надто драматичне тло конфлікту. Гасевські, молоді подружжя, сподівалися збільшення роднин, але не мали засобів до життя; він сам, студент медицини, мусів щойно виїхати на чужину кінчити студії. Жінка за його згодою звернулася до д-ра Маргуліса, щоб той ужив дискретних заходів у її поважній стані. Маргуліс, покористувавшись інтимною ситуацією Гасевської, змусив її, вона ли муж вернувся з чужини, вона у приступі шарасти призналась до винного лікаря. Хотіла свою винність відкинути і звернулася до Маргуліса з проханням, щоб він

Росам заперечив цьому, але Маргу-

Даром!

Даром!

Ми ствердили, що ще не всі консументи знають наш спеціальний виріб

ЕРДАЛЬ з червоною жабою найліпшу терпентинову пасту до обуви.

Пасту ЕРДАЛЬ загально кожний вже знає від багатьох літ. Щоби запанати однак загаль П. Т. Консументів також з прикметами спеціального виробу нашого Ердалю з червоною жабою оголошуємо що слідує:

По предложенню нижше поміщеного купону одержить кожний у свого купця

даром коробку пасти Ердаль з червоною жабою.

Ердаль з червоною жабою надає кавковий, травалий полиск, робить шкіру м'якою і податною а при щім всім дуже ошадний в ужиттю.

„ЕРДАЛЬ“ Акц. С-ва
Заступник: С. Лютрингер,
Львів, Сикстуська 41 б.

Р. С. О скільки би я привою великого попиту хвилю забрало у найближнього купця Ердалю з червоною жабою, купон цей можна зrealізувати під пошитою адресою.

Звертати увагу на червону жабу! Не брати коробок, що не мають червоної жаби!

КУПОН

що уповажнює до пібрання даром одної коробки пасти Ердаль з червоною жабою.

Назвище _____

Адреса _____

ліс обурений, її „недискретністю“, вининув її за двері. Коли обоє Гасевські явилися у нього в кабінеті, він почав їх лаяти, а навіть кинувся на Гасевського. Тоді Гасевська, вихопивши від мужа револьвер, у найвишій подразненні стрілила до Маргуліса і вбила його. Гасевські самі дали себе арештувати. Одночасно 11 жінок з Озернян і околиці зголосились до суду на свідків, що Маргуліс покористувався їх безсилістю пацієнтки у такий самий злочинний спосіб.

— „Ой, не ходи Грицю“ по румунськи. У румунським деннику „Dimineața“ з дня 6. п. м. N. 7041. находимо таку новинку: „Група артистів державного театру в Чернівцях відіграла гарну музичну драму в 5 актах „Ой, не ходи, Грицю...“ Старинського. Українська література загато мало знала в нас. Навіть не знаємо, які екарби мистецтва находяться у народів, які живють в нашій найближній сусідстві. „Ой не ходи, Грицю...“ Це одна з найкращих драм українського театру. Тема з селянського життя, надзвичайно цікава, акція ведена майстерно, а головне те, що в ній прекрасно змальовується звичай українського селянина, його гарне, патріархальне життя. Ще довгий час по виставі виривають перед глядачем прегарні образи, чудово виведені типи українського селянина та уривки гармонійних українських пісень. По величій Гоголі в геніальній його романі „Тарас Бузьба“ не знаємо, чи хто краще охарактеризував життя українського селянина, як драматург Старинський. Переклад п. І. Зиминського схоронив первісні прикмети пєси. Гра була значуща і принесла пошій усьох для артистів. Співучасть тов-а „Мішанський Хор“, чудовий балет і багаті костюми причалялись до бездоганного виведення пєси.“

— З честю щораз гірше. Наука дослідить між чільними представниками польської республіки не

пішла в ліс. В одній каварні в Закопанім офіцер ударив у лице студента. Цей відповів тим-же. Полетіли пляшки. Військові та цивільні поділились на два табори: полетіли крісла та столи. Щойно чисельна поліція мусіла завести 30 осіб перед мировий суд чести до комісаріату.

— Темна хроніка. Поліція аловила якогось дезертира з Сандомира, Михайла Гиндеса, що ходив на Львові переодягнений за офіцера. Коли його жандарми віз до Перемишля, він вискочив з поїзду і пєз. — Злодії починають проявляти ваканційною порою енергію діяльності: професорові техніки Філдєрові забрали вбрання на 250 зол., а директорів тартанів при вул. Шеніцьких 45. цілу колесцю футер. І нехай хто скаже, що злодії є легкодущі і не думають заздати про те, що буде — невдачу зиму!

— Післявоєнні трагедії. Недавно транілась у Львові зворушача, тиха родина трагедія, якої початок зв'язаний не з вибухом світової війни. 24-літній син лідира Готесдінера пішов на війну і загинув молодю жінку з немовлям. Жінка літами не мала звістки. Чоловік поїхав у поїзд, у Ташкент, де в бараках переходив з тисячми інших холюру. Приятель, що знав про це, потвердив вернувшись його смерть перед жінкою. Жінка виїхала ізруге замуж. Готесдінер вернувся по літах до краю недужим і калікою. Дізнався про подружжя жінки і не хотів розвіяти її пересвідчення про свою смерть. Але тужив за дитиною і часто заходив у дім, де жила жінка, яка зустрічала його на сходках, не пізнавала його. Після довгих місяців такого потайного життя не витримав і, розкривши жінці свою таку, отруївся. Жінка, дізнавшись правди — перекинула сидни холюри совісті, що виїхала вдруге замуж. Але її другий чоловік потішає її тим, що

врядування, а війти на селі буди би не громадськими, а урядовими функціонерами, відповідальними за все перед адміністрацією, а не перед громадською радою. Та до всіх цих справ прийдемо слідуючим разом.

„Реформатори“.

За „нову“ виборчу ординацію.

1.

„Реформаторський“ розгін уряду проф. Бартія штовхнув теж польські союзна групи на шлях „реформи“. Навіть призначений обсерватор польського державного життя мусить замітити, що адебітський неадекватований польської партії, не знаючи, що і як робити? — служиво виповнюють вимоги абсолютистичного уряду. В одному тільки проявляється їх жорба, їх хоробрива метушливість, їх „діяльність“: в одному тільки вагається вони частинно показувати зуби диктаторському уряду і провокувати нечисленну більшість громадян сучасної польської держави: в справі зміни конституції. Та наскільки в першому питанні можна добачити багато етичних точок між скомпромітованими польськими партіями й теперішнім урядом, то в другому питанні шляхи „законодавців“ і „виконавців“ розходяться. Уряд не спішиться з реформою виборчої ординації до законодавчих установ, лишавши ініціативу союзнам. Тактика уряду — треба це йому признати — незвичайно аручна. Він знає, що існуючий союзи є скомпромітований і адискредитований. Знає й те, що до „реформи“ виборчої ординації в першу чергу пориваються найбільше зневажені серед населення партії, згадуючи до обмеження або й повної ліквідації політичних прав громадян. А це ще більше ворожо настроїть населення до союзу, почнуться демонстрації і протести проти затія реакції, а тоді уряд, який для здійснення своєї — почасти неіснуючої — програми потребує спокою, відійде союзи на довгий „засуджений“ відпочинок і правитиме наскрізь абсолютистично, глумляючи в душі з анемічного, скомпромітованого союзу.

Польські центро-праві партії далися зловити на цю хитру лапку: — не надумуючись довго — стрімголов кинулися в пропасть „реформи“, в надії, що тим бороняться перед неминуючою загинілою в будучині. Тут проявився у них чисто зоологічний, спокійний інстинкт — самообереження. І тому не диво, що зі силою стихії звязалися теж проекти окремих центро-правих партій щодо зміни конституції і виборчої ординації.

Жіночі модні матеріали Шовки, Полотна Мужеські сукна

(470)

27—7

поступово
збільшує
вартість

ФІРМА
РОМАН

ЗУБИК
Львів, Галицька 16.

Останньою справою в першу чергу зацікавився куркулясько-добробівчівський „Пяст“, партія, яка майже зі сотні послів у законодатному союзі впала до 70 в те, першньому і до того ще в короткому часі перейшла до більшої операції: сецею Домбського зі своїми прихильниками, а після сесії Бриля і тов. І ця партія, що не могла ніяк амонтувати себе, бажав при допомозі „нової“ виборчої ординації монтувати бузучий союзи і польську державу. А говорючи про те монтування, мається на меті одно: за всяку ціну, різними способами адержати себе на поверхні політичного життя.

Основи проекту „нової“ виборчої ординації „Пяста“ містяться у 8 точках: 1) Кількість послів не може перевищати 300 (2% послів вибирається в округах, а 1/4 припадає на державну листу); 2) означення числа сенаторів не вище 1/4, кількості послів; 3) виборчі округи є одномандатові, а тільки в східних і згаданих етнографічно мішаних повіствах більш е-мандатові; 4) міста з населенням понад 15 тисяч творять окремі виборчі округи; 5) загальна кількість мандатів з міських виборчих округів не може у відношенні до населення перевищувати загальної кількості мандатів з інших округів у відношенні до числа їх населення; 6) в більш е-мандатових округах допускаються союзи лист кандидатів; 7) голосування відбувається на прізвища індивідуальних кандидатів, а не на листи (списки), означені числом; 8) кандидати партій, які в попередньому союзі не мали 15 послів, мусять бути підтримані в кожному окрузі письменною згодою тисячі виборців або мусять зложити 2 тисячі зол. в золоті „каші“ (1). Підписи тисяч виборців, підтримуючих кандидатуру, мусять бути підтверджені судово, нотаріально або громадськими урядами. „Каші“ 2 тисячі золотих в золоті припадає скарбові, якщо кандидат не здобуде тисячки голосів.

До цієї, справді по „п'ястівськи“ подуманої „реформи“ виборчої ординації, додано ще й мотиви. Мов-

ля, дотеперішня виборча ординація є небезпечною для краю, демократії і парламентаризму, поширюючи принцип пропорційності, що знову доводить до надмірного розпорощення союзи на безліч партій і партіток та тим самим не дає змоги створити постійної більшості і трівого парламентарного уряду.

Окремо займається „реформою“ виборчої ординації ще й проєкт ХН. (групи Дубановича). По інтенціях цієї богобойної групи тільки 2/3 послів мала бути вибрана у загальному голосуванні, але з допущенням плоральності (для старших виборців); 1/3 послів булаб делегована господарськими і професійними установами. Пропорційність була б збережена тільки в „національно-мішаних“ округах. Посольська незайманість булаб обмежена. Вона не розтягалась би на „ділання проти цілости держави“ і на „підбурювання до насильства“. Вік виборців був би підвищений до 25 літ, а послів до 30 літ. Сенат, зложений зі сто сенаторів, був би під оглядом своєї діяльності ріановправний зі союзом. Склад сенату подали ми вже в попередній статті.

ЗЛН. і ХД. тепер не виступили з окремими проєктами „реформи“ виборчої ординації, вміщуючи загальні свої побажання в тому напрямку за проєктами зміни конституції. І так ЗЛН. бореться за знесення пропорційності, зберігаючи її в деяких важливіших (себ-то „мішаних“) округах. Крім того, допускає можливість окремих округів національних або віросповідних. Вік виборців таксамо встановляє на 25 (до сенату на 30), а послів на 30 (до сенату на 40). Після відбуття нарад Нач. Ради (партійної) ЗЛН. „доповнив“ свій проєкт зміни конституції в точках, що торкаються виборчої ординації, все більше наближуючись до християнсько-народових постулатів Дубановича. Кількість послів устійнено на 224, вводячи до союзу вірилістів та загострюючи відповідальність послів і сенаторів.

Христ. демократія в своїй проєкті зміни конституції підписує вік виборців на 25, вік послів, а радше кандидатів на 30. Право уча-

сти у виборах малиб тільки ті, що постійно живуть в даній громаді мінімум 6 місяців. Незайманість послів булаб обмежена тільки до їх діяльності в союзі і до виключення маніфестацій.

Видіючи гроші, плануйте про те, щоб купити добрий товар.
Від 110 літ за найліпшу домішку до кави признаний в Польщі виріб
Фабрики цукорів
Фер. Бом і Ко. С. А.
у Варшаві.

Інтерпеляції Українського Клубу.

В останньому часі після Українського Клубу внесли цілу низку інтерпеляцій, з яких зазначимо отсі:

Інтерпеляція посла С. Хруцького і тов. до міністра внутрішніх справ у справі потоплення національних і релігійних почувань гом. Внесла Чех застарілого радянського повіту, мов. Люблін. Згаданого громадянина радянський староста Вавозський віддав у руки поліції і погрожував арештувати за те, що він хотів перейти з римо-като. обряду на унію і домігався виплати в свої особисті кишені української пародості. Діти Чехи були уніятами-Українцями і він не хотів нічого, тільки вернути до віри й пародості своїх предків. І за те його винесли за двері і ображували доноскою. Інтерпеляції наведено цілу низку фактів побиття дітей селян у Пенхаслах. Деякі діти через ті побити хорували, втратили школу і т. п.

Інтерпеляція посла Братуня і тов. до міністра освіти в справі биття учнів упрікладом школи в Пенхаслах, поз. Горихів, Станіславов Блатинський. В інтерпеляції наведено цілу низку фактів побиття дітей селян у Пенхаслах. Деякі діти через ті побити хорували, втратили школу і т. п.

Внесення пос. Козинського і тов. до уряду в справі забезпечення жертв трагедій у Варшаві і їх родич. Внескомі домагаються від уряду виплати відшкодування родині полонних, яких є кількасот. Це лео важко робити й с-ланські сім'ї.

Під румунським обухом.

З української Буковини.

За рідну школу. Буковинська УСДП випустила відозву, в якій зазиває українських робітників і селян до боротьби за національну школу. „Вам і вашим дітям — кажеється у відозві — потрібна школа лише у вашій рідній мові, і початкові школи, і середні, і вищі. За школу в рідній мові всі ви повинні боротися. Всі як один повстаньте до боротьби за рідну школу. Хто не хоче погинути в темноті, хто бажає добитися кращої долі для своїх дітей, той повинен стати в ряди борців за школу в рідній мові!“

д-р СТЕПАН ВАЛЕН.

Фрайд і психоаналіза.

(Докінчена.)

Виперті зі свідомості жаждоби та любовності, звані у Фрайдівській школі, як уже знаємо, комплексом, вони не стають через це мертвими. Не маючи змоги, в огляду на „цензуру“, виступити явно на поверхні душі, вони ховаються під покривку різних свідомих проявів душі, які повірно не осягають з ними в ліжкову звязку. Особливо сон та асідки нервові недуги зраджують існування отчих комплексів, що, користуючи із заворушення психічної рівноваги, підсуюються під поверхню душевного життя під формою усних „символів“. Відкрити комплекси, що скриваються за ними символами, є завданням психолога і психіатра. Психоаналізу приміняють зразу головню до снів, та до симптомів істерії, з згодом поширено й обсяг також на умови недуги, нелогі, релігійні вірування та на твори мистецтва. Таким чином зитворилася окрема галузь науки, що, хоч недовга віком, має за собою вже дуже багату літературу.

Психоаналітики докладають, що сонні привиди, а таксамо ріжні інші поомальні та аномальні ви-

твори душі мають поза своїм безпосереднім змістом іще друге, глибше значіння, а властиво кілька значіння, і що їх поява обумовлена мотивами, які лежать по-за сферою свідомості переживаючої одиниці. Так першим, безпосереднім товчком сонного привиду є з правила переживання слячого в дні, який попереджає нічний сон. Однак аналіза сонної зяви показує, що вона є по своїй суті „детермінована“ цілою низкою інших чинників. Фрайд каже, що сонний привид приноситься сплячому засіді сповнення якогось його бажання. І то не лише у таких прозорих випадках, коли нпр. комусь, хто агубив гроші, сниться, що він їх найшов. Частіше сонна зява на перший погляд не є в звязку з якимись бажаннями сплячого. А саме всілякі „нецензурні“ бажання обмінюють „цензуру“, приймаючи змнену постать і зживляються в образі, що мають навіні зовсім „невинний“ характер. Полові органи та функції скриваються під формою найрізноманітніших предметів та зявляю, що з половиною сферою не мають безпосередньо ніякої стичності. Таким чином також і виперті зі свідомості, але не пропавші комплекси, що зитворились іще в дитячих літах, „доходять до слова“. І вони є отчим остаточним,

найглибшим змістом сонної зяви. Отже бачимо, що на ґрунті теорії Фрайда існує можливість „вкладати“ сні, вказуючи на комплекси, що за ними скриваються.

А якуж цілє має психоаналіза? Її цілє двоєчка: практична і теоретична. Сам Фрайд мав зразу головню першу цілє на оці.

Комплекси є не лиш джерелом сонних зяв, але можуть вони також (коли якісь причини збільшать енергію їх ділання) дати почин нервовій недугі. Психоаналіза дає лікарів спроможність зрозуміти джерела хвороби і тим самим лекше з нею боротися, а й пацієнт сам, зрозумівши генезу симптомів, які йому дошкудлюють, рівночасно уаільняється від них.

Психоаналіза мистецьких творів не може дати — річ ясна — практичної користі. Зате вона, находячи в цих творах вплив особистих комплексів мистця, дозволяє тісніше звязати нитку, що дучить тайр з творцем. Бо ці впливи вона викриває і там, де мистець, по власній інтенції, не хоче розкривати тайн своєї душі, дарма, що вони були чинні в несвідомий для нього спосіб“).

*) Психоаналітичну методу примінявав до деяких творів Шевченка та Саволякого, про що згадав недавно д-р М. Рудинський у фойєттоні „Пис“. Пис цілє на-

Як усі генії, що не жахаются ніяких наслідків раз знятого становища, має Фрайд і своїх звелічників і завязтих ворогів. Погляди Фрайда зберігають у собі таке велике зерно правди, що найсуворіша критика не може вийти їм на шкоду, а устійнить ще більше те, що є її трівигом здобутком для знання про людську душу. І не ті ґришати, що, впливаючись без упереджень в нову теорію, показують її лікні сторони, лише ті, що, не зміркувавши добре, в чім діло, намагаються в імі псевдонауки і псевдо-моралі зогидити велику річ.

ґоді д-р Рудинський торкався питання, чому моя розвідка про Шевченка надрукована у „Збірнику“ природно-математичної секції, а не секції філософської. Дотично цієї справи я позволю собі подати на цій місці слідуюче пояснення. Я дійсно хотів зразу примістити мою розвідку у збірник філософської секції (що мені не пощастило). Однак це не зливає факту, що на мій погляд моя розвідка могла вийти приміщеною також і в природно-математичній збірнику, як розвідка психологічна, хоч на літературній темі. А психологія відома (хоч не річ офіційна) зачислити до природничих наук. Я особисто дуже зобов'язаний голові природничої секції д-р В. Левицькому не лиш тому, що прийняв мою працю до збірка, але й тому, що, коли моя праця по деяких ходах опинилася в його руках невідомо передав її до друку.